

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XLVI. — Wydana i rozesłana dnia 20. kwietnia 1915.

Treść: (№ 101. i 102.) 101. Rozporządzenie o obowiązku zgłoszenia urzędzeń przedsiębiorstwa, składających się z pewnych oznaczonych metali. — 102. Rozporządzenie o użyciu urzędzeń przedsiębiorstwa, składających się z pewnych oznaczonych metali.

101.

Rozporządzenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem spraw wewnętrznych, Ministrem skarbu, Ministrem robót publicznych, Ministrem kolei żelaznych, Ministrem rolnictwa, Ministrem obrony krajowej i Ministerstwem wojny z dnia 19. kwietnia 1915

o obowiązku zgłoszenia urzędzeń przedsiębiorstwa, składających się z pewnych oznaczonych metali.

Na zasadzie rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Posiadacze przedsiębiorstw przemysłowych, rolniczych i leśnych mają zgłosić u władzy urzędzenia przedsiębiorstwa, które nie pozostają w użytku a składają się w całości lub w przeważnej części z glinu, ołowiu, miedzi, mosiądzu, niklu lub spiżu.

Należy zgłosić:

1. Maszyny i przyrządy (alembiki, chłodniki i warniki, kotły, pokrywy do kotłów, wirówki, cylindry, walce itp.),
2. rurociągi i ich armatury,
3. instalacje elektryczne tudzież przewody,
4. części zastępcze.

Do przedmiotów, które ma się zgłosić, należą także takie większe części składowe wymienionych urzędzeń, które dają się łatwo oddzielić od innych części, sporządzonych z innych materyałów.

§ 2.

Obowiązek zgłoszenia istnieje bez względu na to, czy ruch przedsiębiorstwa zastanowiono trwale, czy też ponowne podjęcie ruchu, jak przy przedsiębiorstwach sezonowych, jest spodziewane w pewnym późniejszym czasie.

Przerwy, które powstają w prawidłowym toku przedsiębiorstwa, zostającego trwale w ruchu, jak n. p. z powodu niezbędnych napraw, nie uzasadniają obowiązku zgłoszenia.

Oдноśnie do zakładów, znajdujących się trwale w ruchu, należy zgłosić poszczególne urzędzenia, których stale nie używa się do ruchu, tudzież nadto przyrządy rezerwowe i części zastępcze.

Urządzenia, znajdujące się w przedsiębiorstwach górniczych, przy kolejach żelaznych, przed-

siębiorstwach żeglugi tudzież w szpitalach, zakładach humanitarnych i szkolnych oraz w aptekach nie podlegają przepisom co do zgłoszenia, zawartym w niniejszem rozporządzeniu. Dla urządzeń, zostających w państwowych przedsiębiorstwach i zakładach obowiązują specjalne postanowienia.

§ 3.

Walce drukarskie w drukarniach katunów i tapet oraz w fabrykach ceraty jakoteż domowe kotły gorzelniane i urządzenia gorzeln, podlegających podatkowi produkcyjnemu, składające się w całości lub w przeważnej części z wspomnianych metali, należy zgłosić bez względu na to, czy są w użyciu czy nie.

§ 4.

Posiadacze przedsiębiorstw mają zgłosić powyżej wymienione urządzenia tych przedsiębiorstw, które w chwili wejścia w życie tego rozporządzenia nie pozostają w ruchu, najdalej do dnia 5. maja 1915 włącznie u politycznej władzy I. instancyi, w której powiecie znajduje się zakład przedsiębiorstwa. Przytem należy podać powód, początek i przypuszczalny czas trwania zastanowienia ruchu.

W ciągu takiego samego terminu mają także posiadacze zakładów, zostających w ruchu, zgłosić u tej władzy urządzenia, nie zostające w użyciu, tudzież przyrządy rezerwowe i części zastępcze, oznaczonego rodzaju.

Nadto ma się zgłosić u władzy w ciągu oznaczonego terminu urządzenia, wymienione w § 3.

Jeżeli ruch zakładu zostanie po dniu 20. kwietnia 1915 zastanowiony w sposób, oznaczony w § 2., ustęp 1. lub jeżeli po tym dniu w przedsiębiorstwie pozatem nadal prowadzonym pozostaną stale nieużywane poszczególne urządzenia wymienionego rodzaju, wówczas należy zgłosić to w ciągu ośmiu dni u wspomnianej władzy, oznaczając odnośne urządzenia przedsiębiorstwa.

Ewentualne ponowne podjęcie ruchu lub ponowne używanie odnośnych urządzeń należy również zgłosić w ciągu ośmiu dni.

§ 5.

Do skutecznienia zgłoszeń należy używać wyłącznie wzorów, znajdujących się u władz politycznych I. instancyi.

Zgłoszenia należy skuteczniać w dwóch egzemplarzach. W razie przesyłania pocztą należy nadać je najpóźniej w ostatnim dniu terminu.

Jeden egzemplarz zgłoszenia pozostaje u politycznej władzy I. instancyi; drugi winna władza ta przesłać natychmiast bezpośrednio Ministerstwu handlu.

§ 6.

Nad wykonaniem obowiązku zgłoszenia czuwać będzie Ministerstwo handlu, posługując się inspektorami przemysłowymi i innymi organami. W tym celu można urzędownie zwiedzać ubikacje przedsiębiorstwa i zakłady tudzież wglądać do ksiąg przedsiębiorstwa.

Organami inspekcji przemysłowej można również posługiwać się przy przeprowadzaniu dochodzeń w sprawie urządzeń zakładów, które pozostają w ruchu.

§ 7.

Za czynności, sprzeciwiające się przepisom niniejszego rozporządzenia, będą karaty polityczne władze I. instancyi grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do sześciu miesięcy, o ile czynności te nie podpadają pod surowsze postanowienie karne.

§ 8.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wlr.

Forster wlr.

Schuster wlr.

Heinold wlr.

Trnka wlr.

Zenker wlr.

Engel wlr.

102.

Rozporządzenie Ministerstwa obrony krajowej w porozumieniu z Ministerstwem wojny i innymi interesowanymi Ministerstwami z dnia 19. kwietnia 1915

o użyciu urządzeń przedsiębiorstwa, składających się z pewnych oznaczonych metali.

Na zasadzie §§ 24. i 27. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych i rozporządzenia cesarskiego z dnia 10. października 1914, Dz. u. p. Nr. 274, zarządza się celem uregulowania użycia dla celów wojskowych i gospodarczych urządzeń przedsiębiorstwa, składających się z pewnych oznaczonych metali, co następuje:

§ 1.

Urządzenia przedsiębiorstw, które zgłosić należy według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 19. kwietnia 1915, Dz. u. p. Nr. 101, są mocą niniejszego rozporządzenia objęte rekwizycją dla celów wojennych. Wolno je bez zakładu przedsiębiorstwa, do którego należą, przerabiać lub sprzedawać z wolnej ręki tylko organom, upoważnionym przez zarząd wojskowy do zakupu i przyjęcia przedmiotów, pozatem jednak tylko za specjalnem zezwoleniem Ministerstwa handlu; aż do dalszego zarządzenia pozostają one jednak do ewentualnego użytku posiadacza przedsiębiorstwa i znajdują się w jego przechowaniu.

Jeżeli sprzedaje się urządzenia wraz z zakładem przedsiębiorstwa, wówczas rekwizycją obowiązuje wobec nowego posiadacza.

§ 2.

Posiadacz przedsiębiorstwa może żądać w każdym czasie, aby zarząd wojskowy wydał stanowczą decyzję co do przyjęcia urządzeń, objętych rekwizycją, lub co do ich pozostawienia do jego wolnego rozporządzenia.

W podaniach w sprawie takich próśb należy oznaczyć urządzenia szczegółowo; przytem należy podać, jakie one zawierają ilości wagi glinu, ołowiu, miedzi, mosiądzu, niklu i spiżu. Przy prósbach o pozostawienie do wolnego rozporządzenia należy podać, czy wnoszący prośbę chce przedmioty sprzedawać lub w jakim celu zamierza je przerobić. Również można przytoczyć kwotę, za którą gotów jest posiadacz z wolnej ręki odstąpić przedmioty te zarządowi wojskowemu.

Podania należy przesyłać polecane c. k. Centralnej komisji rekwizycyjnej (Wiedeń, I. Ministerstwo wojny).

Jeżeli wnoszący prośbę nie otrzyma decyzji w sprawie takiej próśby w ciągu czterech tygodni, licząc od dnia jej nadania, wówczas może dowolnie rozporządzać przedmiotami, wymienionymi w prośbie.

Pozatem odbywa się ewentualne stanowcze przyjęcie według postanowień ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236, dotyczącej powinności wojennych.

Wynagrodzenie, a to według pospolitej wartości przedmiotu, wypłaca się tylko w razie stanowczego przyjęcia zarekwiroowanych przedmiotów.

Urządzenia, które wyłączono jako materiały stare, są już objęte rekwizycją mocą rozporządzenia z dnia 29. marca 1915, Dz. u. p. Nr. 81; do nich odnoszą się zatem postanowienia wspomnianego rozporządzenia.

§ 3.

Odnosnie do objętych rekwizycją urządzeń, które nie zostały przez zarząd wojskowy stanowczo przyjęte w chwili zgaśnięcia zobowiązania do świadczenia powinności wojennych (§ 2. ustawy z dnia 26. grudnia 1912, Dz. u. p. Nr. 236), gaśnie objęcie rekwizycją z wspomnianą chwilą.

§ 4.

Za czynności, sprzeciwiające się przepisom niniejszego rozporządzenia, będą karały polityczne władze I. instancyi grzywnami do 5000 koron lub karami aresztu do sześciu miesięcy, o ile czynności te nie podpadają pod surowsze postanowienie karne.

§ 5.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Georgi wtr.

